

Dossier Dutroux, de waarheid

DOSSIER DUTROUX

de waarheid

JEAN LAMBRECKS
ELS SCHREURS
JEAN-PIERRE ADAM

Uitgeverij
**VRJ
DAG**

Met dank aan Karel Dullaers

© 2020 – Jean Lambrechts, Els Schreurs, Jean-Pierre Adam
& Uitgeverij Vrijdag
Jodenstraat 16, 2000 Antwerpen
www.uitgeverijvrijdag.be

Omslagontwerp: Buro Blikgoed
Omslagillustraties: © *Het Belang van Limburg* 9/8/2016 en 2/12/2019,
De Gazet van Antwerpen 19/8/2010, *De Morgen* 20/12/012 en 27/5/2015,
Die Welt 7/8/2016 en *De Standaard* 1/4/2015
Vormgeving binnenwerk: theSWitch, Antwerpen
Foto Jean Lambrechts en Els Schreurs: Sophie Steels
Foto Jean-Pierre Adam: Luc Daelemans

NUR 740
ISBN 978 94 6001 892 3
e-boek
ISBN 978 94 6001 894 7

Omwille van de bescherming van de privacy werden de namen van de vrienden en vriendinnen van Eefje en An vervangen.

Niets van deze uitgave mag door middel van elektronische of andere middelen, met inbegrip van automatische informatiesystemen, worden gereproduceerd en/of openbaar gemaakt zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Inhoud

Voorwoord	9
Préface	14
Inleiding	19
Waarom dit boek?	21
De erfenis	31
Geen antwoorden	36
Gemiste kansen	43
De rode Fiesta	43
De Carré Blanc en zijn link met Dutroux	55
Michel Piro	64
De plannen	64
De moord	67
De onthullingen	68
Frankrijk en de Bende van Nijvel	82
Gesprekken vanuit de telefooncel in Blankenberge	91
Vakantie aan de kust	93
Zaterdag 19 augustus	93
Maandag 21 augustus	94

Dinsdag 22 augustus	95
Ontmoeting in de duinen	97
Hotel Brazil	102
Marcel M.	104
Nicolo M.	111
Langestraat	113
De bende van de Miljardair	116
Proces-verbaal nummer 3378	118
Het eigen onderzoek:	125
Eddy D.	125
Links naar Nederland en Duitsland	135
Manuel Schadwald	136
Robby	145
Gernot	146
K.T.M.	150
Pennenvriend	152
Slowakije	154
Eva M.	155
Martin D.	157
Henrietta P.	160
Yano L.	164
Yanka M.	167
Burgerlijke partijen	169
Tatiana Vesela	171
Het bis-dossier	174

De onopgeloste dossiers: twee moorden, één verdwijning	179
Laurence Mathues	179
Claude T.	180
Een interessante getuige	182
Andere zorgwekkende elementen	183
Eliminatie	185
Régina Gillard	186
Enkele jaren later	186
Analoge elementen	187
Tatiana Andujar	189
Chauffeur en passagier	191
Perpignan	193
Materiële aanwijzingen	195
Nawoord	198
Tijdslijn	199

Voorwoord

23 augustus 1995. We hebben nog altijd geen nieuws over onze twee kleine meisjes die nu al twee maanden vermist zijn. Die dag wordt er, als een donderslag bij heldere hemel, in de media een nieuwe verdwijning aangekondigd: die van de tieners An en Eefje, 17 en 18 jaar oud. Sinds de avond voordien, toen ze een hypnoseshow in Blankenberge verlieten, ontbreekt van hen elk spoor. Ze zijn met z'n tweeën, net zoals Julie en Mélissa. Opnieuw worden er twee families, Marchal en Lambrecks, ouders van An en Eefje, net als wij twee maanden eerder, meedogenloos in een donker gat van woestenis, angst, onbegrip gestort. Affiches van de verdwijning van de vier meisjes worden in het hele land uitgewisseld, kruisen elkaar, overlappen elkaar en worden naast elkaar geplakt. Een idee komt bij ons op: misschien zijn ze op dit moment niet alleen verenigd door de posters, misschien zijn ze echt ergens samen? Misschien werden ze door dezelfde daders ontvoerd? En om onszelf een beetje gerust te stellen denken we zelfs: misschien zorgen de grote meisjes daar wel voor de kleintjes...? Wie weet? Wij weten niets. Dus gebruiken we onze verbeeldingskracht om ons de antwoorden te geven die Justitie ons weigert te geven. De gezichten van An en Eefje zijn in ons geheugen gegrift. En in ons hoofd worden de twee jonge meisjes de twee grote zussen van Julie en Mélissa.

Een jaar en enkele maanden later wordt een man aangehouden. Zijn naam is Marc Dutroux. In de kelder van zijn huis, in een verborgen ruimte, werden twee andere jonge tieners gevonden: Sabine en Laetitia. Ze leefden nog! Vanaf dat ogenblik wordt Dutroux verdacht van de ontvoering van Julie, Mélissa, An en Eefje. En inderdaad, de vier meisjes worden na zijn arrestatie gevonden. Helaas zijn ze dan al overleden.

Op dat ogenblik begint in het gerechtelijk arrondissement van Neufchâteau een lang onderzoek van acht jaar om uit te klaren wat onze kinderen in de zomer van 1995 overkwam. Door wie, hoe en waarom werden ze ontvoerd? Wat is er precies gebeurd tijdens hun gijzeling? Waarom en hoe werden ze vermoord? Dat zijn de vragen die we ons stellen. En samen met ons de hele bevolking.

Net als Paul Marchal en Jean Lambrecks hopen we dat het onderzoek ons antwoorden zal geven op al die prangende vragen. Maar tot onze enorme teleurstelling moeten we genoegen nemen met karige informatie die niet altijd consistent of zelfs geloofwaardig is, want het onderzoeksdossier blijft onvolledig. Daarom moesten Jean Lambrecks en zijn partner Els Schreurs 25 jaar later dit boek schrijven: hun vragen over wat er werkelijk met An en Eefje gebeurd is, zijn dezelfde als onze vragen. 25 jaar later leven we met dezelfde vragen, en daaraan zijn nog tal van nieuwe vragen toegevoegd, die betrekking hebben op zowel de organisatie als de logica van het onderzoek zelf. Waarom, na zoveel jaren, zoveel onderzoekers, zoveel processen-verbaal die samen een dossier van meer dan 400 000 pagina's vormen,

is men er niet in geslaagd om ons de waarheid te onthullen? Waarom blijven we achter met tal van hiaten en grijze zones, met zo'n mislukking?

In dit boek geeft een voormalig onderzoeker uit Neufchâteau een deel van het antwoord. Michel Bourlet, de vroegere procureur des Konings, zei over hem: 'Hij is een fantastische rechercheur!' En inderdaad, doorheen het nauwkeurige werk van deze rijkswachter kunnen we lezen – meer specifiek in de pistes 'Julie en Mélissa' en 'An en Eefje' – hoe en waarom we deze antwoorden niet kregen. Jean-Pierre Adam, de onderzoeker die voor het schrijven van dit boek lange tijd samenwerkte met Jean Lambrecks en Els Schreurs, onthult ons hier de waarheid over de manier waarop het onderzoek naar de gruwelijke misdaden tegen onze kinderen gehinderd en gemanipuleerd werd, hoe het niet objectief gevoerd werd, hoe het in één woord gesaboteerd werd. Deze onderzoeker was een van de mensen die daarvoor een prijs betaalden. Hij dwarsboomde de ambitie van sommige verantwoordelijken om het onderzoek niet te doen slagen. Bij elke piste die geopend werd en waardoor hoop op een plausibele verduidelijking van de feiten ontstond, werd Jean-Pierre Adam, telkens als er een stap in de richting van de gerechtelijke waarheid werd gezet, niet aangemoedigd, gesteund en gefeliciteerd. Integendeel, er werd hem verboden zijn onderzoek verder te zetten. Telkens was er hetzelfde struikelblok: de onderzoeksrechter, die ook hoofd van het onderzoek was, belette hem persoonlijk verder te gaan.

Vandaag, door de publicatie van dit boek, dat ontstond uit de samenwerking van de familie van Eefje en Jean-Pierre Adam, wordt ons zwart op wit aangetoond waarom Justitie een tweede keer mislukte: de mislukking van het onderzoek naar de misdaden die tegen onze kinderen werden begaan. Het eerste falen was duidelijk dat van andere gerechtelijke actoren, die verzuimden de nodige middelen in te zetten om onze kinderen te vinden toen het nog niet te laat was, dat wil zeggen: toen ze nog in leven waren. Daarbij geeft Jean-Pierre Adam ons ook alle informatie, alle pistes die hij zelf wilde onderzoeken in zijn vastberadenheid om de ontvoering van zowel An en Eefje als die van Julie en Mélissa op te helderen. Zoveel belangrijke informatie en tal van veelbelovende en plausibele sporen die de onderzoeksrechter niet wilde uitdiepen en waarvan nooit resultaten bekend werden gemaakt.

In het licht van deze getuigenis wordt al snel duidelijk dat de gepleegde misdaden niet het werk waren enkel van een man en zijn vrouw, ook al werden ze geholpen door een drugsverslaafde medeplichtige. Dit boek geeft een heel andere kijk op de feiten dan de fabel van de 'geïsoleerde psychopaat'. Wat we zien is de hele kaart van crimineel België op het gebied van mensenhandel en seksuele uitbuiting. De structuur van deze criminele organisatie zou eenvoudiger als 'maffia' kunnen worden aangeduid. Maffia. We kennen dit woord allemaal als de Italiaanse criminele, corrupte organisatie met zijn zwijgplicht, de '*omertà*'. We gebruiken dat woord in ons land nooit om een criminele organisatie aan te duiden. En toch: is er een meer betekenisvolle, meer geschikte term om te omschrijven waar we het hier over

hebben? Slechts weinigen durfden deze criminele organisatie aan te pakken. Jean-Pierre Adam had die moed wel. Hij had de moed, de durf, om jarenlang op deze Belgische maffia te jagen, ondanks het feit dat zelfs het hoofd van het onderzoek hem tegenwerkte. Want de rechters die bereid zijn om de dossiers tot op het bot uit te spitten zijn in ons land jammer genoeg niet talrijk. Dat is ook de reden waarom er in ons land zoveel misdaden onopgehelderd blijven. Er worden hier nog lang niet, zoals in Italië het geval is, echte antimaffiabrigades opgericht. Nochtans zou dat in ons land ook nuttig kunnen zijn.

Onderzoeker Jean-Pierre Adam, rechter Jean-Marc Connerotte en procureur des Konings Michel Bourlet hebben niet voor niets het vertrouwen gekregen van ons, ouders die hun kind verloren. Ze hebben niet de spot met ons gedreven door ons de fabel van het 'alleen handelend monster' op te dringen. Ze hebben hun werk net zo lang gedaan als men ze 'heeft laten doen', in weerwil van iedereen en alles. Ze hebben zich in eer en geweten in hun opdracht vastgebeten. En daarmee hebben ze onze diep gekoesterde democratie alsnog gered. Hun moed, zelfopoffering en volharding verdienen diep respect.

We willen hieraan toevoegen dat het werk van Jean Lambrechts, Els Schreurs en Jean-Pierre Adam een werk van algemeen belang is omdat het – eindelijk – een deel van de waarheid onthult over de criminele pistes die door het onderzoek van Neufchâteau verwaarloosd werden.

Carine en Gino Russo

Préface

23 août 1995. Nous sommes toujours sans nouvelles de nos deux petites filles qui ont disparu depuis déjà deux mois. Ce jour-là, comme un coup de tonnerre, c'est une nouvelle annonce de disparition que diffusent dans tout le pays les médias : celle de deux jeunes filles, An et Eefje, 17 et 18 ans. On a perdu leur trace le soir précédent, alors qu'elles quittaient un spectacle d'hypnose à Blankenberge. Elles sont deux. Comme Julie et Mélissa. Voilà deux familles, les Marchal et les Lambrecks, parents d'An et Eefje, qui, tout comme nous deux mois auparavant, plongent brutalement dans la désolation, l'angoisse, l'incompréhension. Les affichettes de disparitions des quatre filles s'échangent, se croisent, se superposent et se placardent dans tout le pays. Une idée nous vient : peut-être en ce moment ne sont-elles pas réunies seulement par les affiches, peut-être sont-elles vraiment ensemble quelque part ? Peut-être ont-elles été enlevées par les mêmes personnes ? Et pour se rassurer un peu nous pensons même : peut-être les grandes s'occupent-elles des plus petites là où elles sont ?... Qui sait ? Nous ne savons rien. Alors nos imaginations travaillent à nous apporter les réponses que la Justice nous refuse. Les visages d'An et Eefje s'impriment dans les mémoires. Et dans les nôtres, les deux jeunes filles prennent place comme deux grandes sœurs de Julie et Mélissa.

Un an et plusieurs mois plus tard, un homme est arrêté.

Il s'appelle Marc Dutroux. On a retrouvé chez lui, terrées dans une cache de sa cave, deux autres enfants, toutes jeunes adolescentes, Sabine et Laeticia. En vie ! Il est, dès lors soupçonné des enlèvements de Julie, Mélissa, An et Eefje. Et, en effet, les corps des quatre filles seront retrouvés, hélas, sans vie, suite à son arrestation.

Commence alors une longue enquête de 8 années dans l'arrondissement judiciaire de Neufchâteau afin d'éclaircir ce qui est arrivé à nos enfants à l'été 1995. Qui, comment et pourquoi ont-elles été enlevées ? Que s'est-il exactement passé pendant leurs séquestrations ? Pourquoi et comment sont-elles mortes ? Telles sont les questions que nous nous posons. Et avec nous, toute une population.

Tout comme Jean Lambrecks et Paul Marchal, nous espérons que l'enquête nous apportera enfin réponse à ces lancinantes questions. Mais à notre immense déception, nous devons nous satisfaire de quelques bribes d'informations pas toujours cohérentes voire peu crédibles tant le dossier d'enquête restera lacunaire. Voilà pourquoi 25 ans plus tard, Jean Lambrecks et sa compagne Els Schreurs ont eu besoin d'écrire ce livre : leurs questions quant à ce qui est véritablement arrivé à An et Eefje rejoignent les nôtres. 25 ans plus tard, nous continuons de vivre avec les mêmes questions auxquelles se sont ajoutées toutes celles qui concernent tant l'organisation que la logique de l'enquête elle-même. Pourquoi, après autant d'années, autant d'enquêteurs, autant de procès-verbaux dressés formant un dossier de plus de 400.000 pages, pourquoi après autant de moyens et d'enquêteurs alloués à la recherche de la vérité n'est-on pas parvenu à nous éclairer ? Pourquoi nous a-t-on laissé face à de telles lacunes, de telles zones d'ombres, un tel échec ?

Dans cet ouvrage, un ex-enquêteur de Neufchâteau livre une partie de la réponse. L'ex-procureur du Roi, Michel Bourlet a dit de lui : « C'est un grand flic ! ». Et, en effet, nous pouvons lire à travers le témoignage du travail minutieux réalisé par ce gendarme plus spécifiquement sur les volets nommés « Julie et Mélissa » et « An et Eefje » de la vaste enquête chestrolaise, comment et pourquoi nous n'avons pas obtenu nos réponses.

Jean-Pierre Adam, l'enquêteur qui a longuement collaboré avec Jean Lambrechts et Els Schreurs dans l'élaboration du présent ouvrage, nous livre ici la vérité sur la manière dont l'enquête sur les crimes odieux commis sur nos enfants a été biaisée, empêchée, manipulée, en un mot, sabotée. Cet enquêteur fut de ceux qui firent les frais de cette étrange volonté de ne pas aboutir. A chaque piste qui s'ouvrait et pour lesquelles se dessinaient un espoir d'éclaircissement plausibles des faits, à chaque fois qu'un pas vers la vérité judiciaire était posé, Jean-Pierre Adam, plutôt que d'être encouragé, soutenu et félicité était, tout au contraire, interdit de poursuivre ses recherches. A chaque fois, la même pierre d'achoppement : le juge d'instruction en personne, chef de l'enquête, l'empêchait d'aller plus loin.

Aujourd'hui, par la publication de ce livre né de la volonté et de la collaboration de la famille d'Eefje et de Jean-Pierre Adam, nous sont livrées noir sur blanc les raisons d'un second échec de la Justice, l'échec de l'enquête sur les crimes commis sur nos enfants. Le premier échec fut évidemment celui d'autres acteurs judiciaires qui négligèrent de mettre en œuvre les moyens de retrouver nos enfants quand il en était encore temps, c'est-à-dire, vivantes.

Mais, ce faisant, Jean-Pierre Adam nous donne également

à connaître toutes les informations, toutes les pistes qu'il avait pu commencer à dégager par son propre travail et son acharnement autour des enlèvements tant d'An et Eefje que de Julie et Mélissa. Autant d'informations d'importance et de pistes aussi prometteuses que plausibles dont le juge d'instruction n'a pas voulu et dont, au final, personne n'a eu jamais eu vraiment connaissance. Or, à la lueur de ce témoignage, il apparaît rapidement que les crimes commis ne furent pas le fait d'un seul homme et de son épouse, même accompagné d'un complice toxicomane. A la lueur de ce travail c'est une tout autre perspective que celle de la fable du « psychopathe isolé » qui se dessine. Ce que nous voyons s'esquisser c'est toute la carte de la Belgique criminelle en matière de trafics d'êtres humains et d'exploitation sexuelle, le fonctionnement de cette criminalité que l'on pourrait appeler plus simplement mafia.

Mafia. Nous connaissons tous ce mot pour désigner ces organisations criminelles, corruptrices et leur loi du silence « l'omerta » en Italie. On ne l'utilise jamais dans notre pays. Et pourtant, existe-t-il un terme plus parlant, plus adéquat que celui-là pour désigner ce dont il est question ici ? Ils furent peu nombreux à oser l'affronter cette criminalité-là. Jean-Pierre Adam en fut. Il eut le courage, l'audace, de la traquer pendant des années cette mafia belge. En dépit même du chef de l'enquête. Car, si nous pouvons compter quelques juges audacieux et jusqu'au boutistes dans notre pays, ils ne sont, hélas, pas les plus nombreux. Raison pour laquelle sans doute tant de crimes restent encore non élucidés en Belgique. Et nous sommes encore certainement loin de voir se constituer, comme ce fut le cas en Italie, de véritables pools anti-mafias dont notre

pays aurait pourtant, à ce stade peut-être également bien besoin.

L'enquêteur Jean-Pierre Adam, le juge Jean-Marc Connerotte et le Procureur Michel Bourlet n'ont pas acquis la confiance des parents désenfantés que nous sommes pour rien. Ils ne se sont pas moqués de nous avec des fables de « monstre isolé ». Ils ont fait leur travail aussi longtemps qu'on les a « laissé faire ». Envers et contre tout. Ils ont honoré leur mission de justice et, ce faisant, ce n'est rien moins que les enjeux d'une démocratie digne de ce nom qu'ils préservaient. Leur courage, leur abnégation et leur ténacité doivent être salués.

Ce à quoi, nous pouvons ajouter, que l'ouvrage de Jean Lambrecks, Els Schreurs et Jean-Pierre Adam fait œuvre de salubrité publique en dévoilant, enfin, une part de vérité sur les pistes criminelles négligées par l'instruction de Neufchâteau.

Carine et Gino Russo

Inleiding

Op 22 juni 2004 werden Marc Dutroux, Michelle Martin en Michel Lelièvre door het hof van assisen van de provincie Luxemburg veroordeeld voor ontvoering, gijzeling, verkrachting, moord en illegale handel. Michel Nihoul kreeg van het hof een straf voor het verhandelen van drugs. Het gevoerde gerechtelijk onderzoek en het daaropvolgende assisenproces brachten meer vragen dan antwoorden voor de nabestaanden. Tijdens de vele jaren hierna, waarin Jean Lambrecks, de vader van Dutroux-slachtoffer Eefje, en zijn partner Els het strafdossier al hadden doorgenomen, was hun de naam van een bepaalde onderzoeker opgevallen: Jean-Pierre Adam. De inhoud van zijn processen-verbaal was ad rem en kennelijk had hij in de pistes waarvan hij het onderzoek leidde tijd noch moeite gespaard om zoveel mogelijk elementen van de waarheid aan de oppervlakte te brengen. Zijn verwoede ophelderingspogingen werden op zijn minst gezegd niet gesteund, dat bleek uit het dossier. Net dat gegeven maakte dat Jean en Els hem absoluut wilden spreken. In contact komen met een prominent lid van de cel Neufchâteau was evenwel geen sinecure. Uiteindelijk slaagden ze er begin 2017 wel in, met de medewerking van een Britse journaliste, Flaminia Giambalvo. Zij maakte in februari 2017 een reportage voor Sky Channel, die kaderde in een reeks over seriemoordenaars. De jongedame van Italiaanse origine was enorm sympathiek en hartelijk. Toen de

reportage in juni van 2017 werd uitgezonden, werd het een ontgoocheling. Zo werd Michel Nihoul in de reportage niet eens vermeld en was de algemene conclusie dat Dutroux een seriemoordenaar was die enkel en alleen voor eigen rekening had gehandeld. De inhoud van het strafdossier spreekt dat radicaal tegen.

Een gevolg van de Sky-reportage was wel dat in de lente van 2017 de samenwerking werd opgestart met rechercheur Jean-Pierre Adam. Jean en Els hadden zijn telefoonnummer via de Britse journaliste gekregen en ze namen ook onmiddellijk contact met hem op. Jean-Pierre nodigde hen meteen uit naar zijn woonplaats in de Ardennen. Het eerste gesprek duurde ettelijke uren. Jean vertelde hoe hij nog elke dag worstelde met de talloze onbeantwoorde vragen en Jean-Pierre van zijn kant gaf duidelijk aan dat hij het al sinds jaren moeilijk had met het feit dat hem het onderzoek in tal van pistes ontnomen was nog voor hij daarin tot een conclusie was kunnen komen.

Jean-Pierre Adam was bij de arrestatie van Dutroux vanuit de BOB van Marche-en-Famenne onmiddellijk gedetacheerd naar de onderzoekseenheid die toen in allerijl gecreëerd werd: de Cel Neufchâteau. Het gerechtelijk arrondissement Neufchâteau, dat op 9 augustus 1996 geconfronteerd werd met de verdwijning van Laetitia Delhez, was niet voorbereid op een onderzoek van die omvang. Daarom werd er beroep gedaan op rechercheurs uit andere arrondissementen die samen een grote onderzoekseenheid vormden. Op het ogenblik dat Jean en Els hem ontmoetten, was Jean-Pierre met pensioen, maar daarom niet minder actief, integendeel!

Waarom dit boek?

Ergens medio mei 2011 ontving Jean Lambrecks een brief van de strafuitvoeringsrechtbank. Hij moest de boodschap twee keer lezen want hij kon het bericht eigenlijk niet vatten. De strafuitvoeringsrechtbank van Bergen had namelijk aan Michelle Martin een voorwaardelijke invrijheidstelling toegekend. Ze zou naar Frankrijk trekken en zich daar op een onbekende plek vestigen in een mysterieus klooster. Er was wel een beding: de Franse autoriteiten zouden moeten nagaan of de veroordeelde vrouw alle haar opgelegde voorwaarden naleefde.

De vervroegde vrijlating van Martin was vanzelfsprekend stof voor heel wat persartikels. Daarin werd uitvoerig bericht dat de ex van Dutroux schuldinzicht toonde, dat ze spijt had en dat ze veranderd was.

Jean kon dat moeilijk geloven omdat hij niet de minste aanwijzing had die de verandering in Martins houding aantoonde. Het enige wat hij van haar wist, was dat ze vijftien jaar lang had geweigerd antwoorden te verstrekken op de meest pertinente vragen en dat ze er alles aan gedaan had om haar eigen rol te minimaliseren. Ze had altijd voorgehouden dat haar eigen gedrag het resultaat was van de tiranie van haar man. Ze deed er alles aan om de goegemeente te vertellen dat zij geen crimineel was maar in zekere zin ook een slachtoffer van Dutroux. Haar houding was dan